

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal Natuur,
Visserij en Landelijk gebied**

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/Inv

Datum 5 september 2019
Betreft Beantwoording schriftelijke vragen over de uitverkoop van
natuurgebieden

Ons kenmerk

DGNVLG / 19193689

Uw kenmerk

2019Z14849

Geachte Voorzitter,

Hierbij stuur ik u de antwoorden op de schriftelijke vragen die zijn gesteld door
het lid Wassenberg over de uitverkoop van natuurgebieden op 9 juli 2019
kenmerk 2019Z14849.

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

2019Z14849

Ons kenmerk
DGNVLG / 19193689

1

Is het waar dat Staatsbosbeheer voornemens is om natuurgebieden met een totale grootte van 400 hectare te verkopen aan particulieren?

Antwoord

Staatsbosbeheer is voornemens 379 hectare af te stoten, zowel natuurpercelen, landschapselementen als landbouwgronden. Particulieren, organisaties en maatschappelijke partijen kunnen inschrijven op deze kavels.

2

Zijn er te verkopen percelen die deel uitmaken van Natura 2000-gebieden? Zo ja, om welke percelen gaat het?

Antwoord

Ja. Staatsbosbeheer verkoopt 10,8 hectare Natura 2000-gebied. Het betreft de kavels 56 en 57 in Beekbergen, kavel 60 in Maurik, kavel 85 in Dieren en kavel 86 in Olburgen, zie www.grondruil gelderland.nl voor de exacte ligging.

3

Is het waar dat Staatsbosbeheer met de opbrengst van de verkoop elders het natuurnetwerk wil vergroten en dat de organisatie hier zelf geen geld voor heeft en er daarom voor kiest percelen natuur te verkopen?

Antwoord

Het klopt dat Staatsbosbeheer met de opbrengsten andere gronden in de provincie Gelderland wil aankopen die tegen haar grotere kerngebieden in het Gelders Natuurnetwerk aan liggen. Staatsbosbeheer kiest voor het creëren van grote aaneengesloten natuurgebieden. Dat is één van de meest effectieve methodes om populaties dieren en planten robuuster te maken. Bovendien zijn grotere aaneengesloten gebieden efficiënter te beheren. Om dit mogelijk te maken, verkoopt Staatsbosbeheer kleinere, verspreid en versnipperd gelegen kavels, veelal landschapselementen en kleine natuurpercelen binnen landbouwgebieden.

4

Hoe rechtvaardigt u het dat een natuurgebied dat gekocht is met publiek geld en decennialang beheerd is met publiek geld, nu verkocht wordt aan particulieren?

Antwoord

Staatsbosbeheer heeft als doelstelling te werken aan meer robuuste, aaneengesloten natuurgebieden van (inter)nationale betekenis. Binnen het Gelders Natuurnetwerk draagt de verkoop en verwerving van percelen hieraan bij. Het beheer van de versnipperde percelen die Staatsbosbeheer inbrengt, is relatief duur en inefficiënt.

5

Kunt u toelichten welke waarborgen er zijn dat de te verkopen natuurgebieden van in totaal 400 hectare, ook daadwerkelijk natuur blijven en hoe worden de instandhoudingsdoelstellingen voor de Natura 2000-gebieden gewaarborgd?

Antwoord

Toekomstige eigenaren verplichten zich bij de aankoop van natuurpercelen tot realisatie dan wel behoud van de natuur. Dit is geborgd in het gemeentelijke bestemmingplan, provinciale omgevingsverordening of aanwijzingsbesluit van het betreffende Natura 2000-gebied. Een kwalitatieve verplichting wordt aan de nieuwe eigenaar opgelegd als het perceel in het bestemmingsplan een andere bestemming heeft dan natuur. Deze dient alles na te laten wat de bestaande natuurwaarden teniet kan doen.

Deze gebieden werden door Staatsbosbeheer als natuur beheerd, maar zijn dit volgens het bestemmingsplan (nog) niet. Met de provincie Gelderland is afgesproken dat zij toezicht houdt op de naleving van de kwalitatieve verplichting. In Natura 2000-gebieden beschrijft het desbetreffende beheerplan hoe de instandhoudingsdoelstellingen worden gerealiseerd. Provincies voeren de regie op toezicht en handhaving hiervan. Bij mogelijke grondtransacties voert Staatsbosbeheer altijd goed overleg met de betreffende provincie.

6

Van welke 'harde afspraken' is sprake en hoe zal de provincie daarop toezien?

Antwoord

Zie mijn antwoord bij vraag 5.

7

Kunt u toelichten wat er wordt verstaan onder 'kwalitatief betere natuur' en wat er 'slecht' is aan de te verkopen percelen, waaronder terreinen in Natura 2000-gebied, die met de verkoop opgeofferd worden?

Antwoord

Zie mijn antwoorden bij vragen 3 en 4.

8

Wordt er onafhankelijk toegezien op de kwaliteit van de nieuwe natuurgebieden? Zo ja, door wie of door welke instantie? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

De provincie Gelderland ziet toe op de kwaliteit van de natuurgebieden.

9

Wat vindt u van de uitspraak dat 'de hoop [er is] dat particulieren grond zullen aanbieden nabij de kwetsbare Natura 2000-gebieden van Staatsbosbeheer' en dat daarom 'het risico bestaat dat er minder grond wordt aangekocht dan verkocht'?

Antwoord

De uitkomst kan zijn dat er op korte termijn minder grond door Staatsbosbeheer wordt aangekocht dan verkocht. De opbrengst van alle grondverkoop komt in een fonds terecht. Dit fonds kan alleen worden aangewend voor het verwerven van nieuwe (natuur)gronden. Dat betekent dat Staatsbosbeheer niet gedwongen is tegen ongunstige voorwaarden op korte termijn te verwerven en dat de opbrengst gereserveerd blijft voor toekomstige verwerving.

Ons kenmerk
DGNVLG / 19193689

10

Wat vindt u ervan dat dit beleidsplan deels gebouwd is op hoop, maar waarbij het risico bestaat dat er natuur zal verdwijnen?

Antwoord

Zie mijn antwoorden bij vraag 5 en 9.

11

Bent u bereid zich in te zetten om het natuurgebied te behouden als publiek eigendom en op die manier de bescherming van de 400 hectare natuur te waarborgen en om hier de benodigde fondsen beschikbaar voor te stellen?

Antwoord

Nee, dat is niet nodig. Zie hiervoor mijn beantwoording van de vorige vragen.

12

Deelt u de mening dat de nadruk te veel is komen te liggen op het verdienmodel achter het beheren van de natuur en bent u bereid ervoor te zorgen dat de nadruk minder op 'benutten' en meer op beschermen komt te liggen?

Antwoord

Nee. De drie doelstellingen van Staatsbosbeheer – beschermen, beleven en benutten – blijken uit de evaluatie van Staatsbosbeheer van november 2018 in evenwicht te zijn (Kamerstuk 29 659, nr. 151). De verkoop van versnipperde percelen in Gelderland dragen daarnaast niet alleen bij aan een efficiëntere bedrijfsvoering, maar geven vooral een impuls aan robuustere natuurgebieden.

13

Deelt u de mening dat het onverantwoord is om natuurgebieden in de uitverkoop te doen in tijden van een mondiale biodiversiteits- en klimaatcrisis, waar nog bij komt dat Nederland met 14% beschermde natuur sowieso hekkensluiter is in Europa?

Antwoord

Nee. Eigendom en beheer wordt bij verkoop aan derden overgedragen onder voorwaarde van instandhouding van natuur of landschapselementen. Kavels worden voor een marktconforme prijs aangeboden, waardoor met de opbrengsten ongeveer eenzelfde hoeveelheid areaal kan worden verworven.

14

Deelt u de mening dat er juist méér natuur bij moet komen in Nederland?

Ons kenmerk

DGNVLG / 19193689

Antwoord

Ja. Het areaal natuur op land wordt nog fors vergroot. In de komende acht jaar wordt er door de provincies nog tienduizenden hectare aangekocht en ingericht, in het kader van het Natuurnetwerk Nederland.